

Posudek vedoucího diplomové práce

Autor: Bc. Petr Fišer

Název: Historie vazební věznice v Hradci Králové

Petr Fišer mne před necelými dvěma roky oslovil, zda bych se ujal vedení jeho diplomové práce. Z diskuze o tématu vyplynulo, že zajímavé by bylo popsat dějiny královéhradecké vazební věznice. Jedná se o dosud nezmapované téma regionálních dějin správy, a to přesto, že věznice v Hradci Králové byla za dobu své existence svědkem celé řady historických událostí. Od samého počátku panovala obava z nedostatku archivních pramenů k tématu. Této obavě odpovídá struktura práce, jež poměrně významnou část věnuje kompilaci obecných i národních dějin vězeňství s vyústěním v tematiku regionální. Tento úvod se měl stát startovacím můstkem pro vlastní téma věznice, ale současně oslím můstkem pro případné nouzové rozšiřování práce o jiná sub témata. Postupně se však diplomantovi začalo dařit objevovat nejen celou řadu písemných pramenů archivní povahy, ale kupodivu také memoárové zdroje. Práce se proto nakonec ve svém těžišti opírá o poměrně širokou heuristiku archivních pramenů.

Kolega Fišer je posluchačem kombinované formy studia a sám v této věznici pracuje jako příslušník Vězeňské služby ČR. Tato okolnost determinuje ještě dva další aspekty práce. Rozpad pramenů k tématu jej nutně musel vést k archivnímu výzkumu v Národním archivu ČR a v Archivu bezpečnostních složek. V kombinaci s jeho služebními povinnostmi a možnostmi to nebylo vždy jednoduché. Důležitější (ale související) aspekt pak spočívá v tom, že autor práce dosud slouží spolu s některými pamětníky historických událostí, které popisuje. Ne vždy však šlo o události bezkonfliktní, právě naopak. Nebudu zde upozorňovat na konkrétní partie práce. Kam mířím, je, předpokládám, nabíledni. Pracovat za těchto okolností s objektivní kritikou pramenů, korektně prameny interpretovat a „vytančit“ citlivá místa v situaci, kdy autor je zaměstnancem téže instituce ve služebním poměru, vyžadovalo vážit v některých případech každé slovo. Je proto na místě zde ocenit autorův přístup a v některých částech práce i osobní odvalu se některým tématům nevyhnout.

Konzultace probíhaly svědomitě, autor za svým vedoucím pravidelně docházel. Ačkoliv se práce jako celek nerodila jednoduše, mám za to, že dílo se nakonec velmi pěkně vylouplo na svět. Práce samozřejmě obsahuje celou řadu nedostatků. Autor má stále rezervy ve stylistice. Na druhé straně oceňuji, že se na základě připomínek vedoucího snažil vymanit z pozitivistického výkladu a snažil se včlenit do práce alespoň občas komparativní zmínky o celostátním či regionálním vývoji.

Celá řada kapitol by snesla obsáhlejší zpracování. Hodila by se statistická data a jejich podrobná analýza. Hodila by se lepší kvalita a vyšší počet obrazových příloh. Bohužel však, jak je to obvyklé u bezpečnostních historických témat, chybí relevantní zdroje. Je tedy vlastně úspěch, že se podařilo práci sestavit alespoň v této podobě.

Jako vedoucí si pak velice cením jednoho autorova objevu. Tím je znovuobjevení MUDr. Vančury, vězeňského lékaře a zapomenutého hrdiny 2. odboje. Autor rozkryl až neuvěřitelné osudy tohoto člověka. Záhy se navíc našli pamětníci, kteří v práci uvedené informace potvrdili. Historiografické rozkrytí tématu dr. Vančury je pro poznání regionálních dějin protifašistického

odboje v Hradci Králové natolik nosné, že v něm autor bude ve spolupráci s Muzeem východních Čech v Hradci Králové dále pokračovat.

Úkolem vedoucího práce a jeho posudku je nejen objektivně zhodnotit dílo diplomanta, ale také být tak trochu jeho advokátem. Tuto roli jsem v předchozích řádcích naplnil. Na závěr si však neodpustím ještě jeden kritický pohled na hodnocenou práci. Autor měl od samého počátku problém nejen se stylistickým vyjádřením, ale i s pravopisnou stránkou věci. Na obojím výrazně zapracoval. Řada nedostatků však zůstala. A tak mi nezbývá, než např. na jedné straně vyjádřit vděčnost nad autorovými slovy díky vůči mé osobě (s. 4). Byl bych však o něco více potěšen, kdyby právě tato věta neobsahovala poněkud okatou pravopisnou chybu. Ale jinak se mi práce líbí a rád ji doporučuji k obhajobě.

V Hradci Králové dne 18. ledna 2024

doc. Mgr. Petr Grulich, Ph.D.